

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/495/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6712200962
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6712200962.2

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža, sudcov JUDr. Alexandra Mojša a JUDr. Ivica Hanuskovej, v právnej veci žalobkyne H. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom L., J. K. XXXX/XX, proti žalovanému Z. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. Y. XX, zastúpeného advokátkou JUDr. Renátou Matejovou, advokátska kancelária Zvolen, Voljanského 1368/14, o zaplatenie 1.509,45 EUR, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 14C/94/2012-276 zo dňa 14. 11. 2013, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 954,40 EUR do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo výroku, ktorým žalobkyňi náhradu trov konania voči žalovanému nepriznal, mení tak, že návrh zamietá.

Žalobkyňa je povinná nahradiť žalovanému trovy prvostupňového konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 201,85 EUR k rukám JUDr. Renáty Matejovej, advokátky Advokátska kancelária Zvolen, Voljanského 1368/14, do troch dní.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým okresný súd žalobu v časti o zaplatenie sumy 555,05 EUR zamietol, ostáva nedotknutý.

odôvodnenie:

Okresný súd rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyňi sumu 954,40 EUR do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a v časti o zaplatenie sumy 555,05 EUR návrh zamietol. V odôvodnení uviedol, že žalobkyňa sa žalobou podanou na súde 19. 01. 2012 domáhala zaplatenia sumy 1.509,45 EUR s odôvodnením, že od 01. 06. 2008 do 31. 01. 2012 uhrádzala všetky platby za užívanie bytu vo L., J. K. XXXX/XX. Uvedený byt po rozvoде manželstva účastníkov konania nebol predmetom vysporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Žalobkyňa požadovala od žalovaného úhradu polovice všetkých súm, ktoré uhradila za jednotlivé mesiace uvedeného obdobia na platby pre SSE, SPP a SBD. Išlo o platby za užívanie bytu, úhrady za dažďovú vodu, dodávku elektrickej energie v spoločných priestoroch, mesačné poplatky za plyn.

Okresný súd zistil, že manželstvo účastníkov konania zaniklo rozvodom na základe rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 14C/87/2008-174 zo dňa 18. 12. 2008, ktorý nadobudol právoplatnosť 12. 02. 2009. Za trvania manželstva účastníci konania nadobudli byt č. X na 2. poschodí bytového domu súp. č. XXXX, vchod č. XX, na ul. J. K. vo L., ktorý je evidovaný na LV č. XXXX v kat. úz. S.. Žalobkyňa požadovala plnenie od 01. 06. 2008 do 31. 01. 2012. Z toho dôvodu okresný súd vychádzal z toho, že predmetný byt bol od 01. 06. 2008 do 11. 02. 2009 v bezpodielovom spoluvlastníctve účastníkov konania a ďalej, po zániku manželstva od 12. 02. 2009 až do 31. 01. 2012 nebol medzi účastníkmi konania po rozvoде ich manželstva vysporiadaný. Po uplynutí troch rokov od rozvodu a v zmysle § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka sa účastníci konania stali od 12. 02. 2012 podielovými spoluvlastníkmi predmetného bytu. Žalovaný nepoprel, že žalobkyňa do rozvodu manželstva hradila výdavky za byt tak ako uviedla v návrhu. Pretože však účastníci konania boli od 01. 06. 2008 do 11. 02. 2009 manželmi a bezpodielovými

spoluvlastníkmi bytu, žalobkyňa úhradami uvedených platieb plnila na obstaranie bežných záležitostí, ktoré mohol vybavovať každý z manželov ohľadne spoločnej veci. Úhrady realizovala z peňazí, ktoré tvorili bezpodielové spoluvlastníctvo manželov a žalobkyňa ani netvrdila, že by platila z prostriedkov, ktoré by nepatrili do BSM. Preto sa nemohla úspešne domáhať na druhom manželovi úhrady toho, čo pri obstarávaní takýchto záležitostí plnila z príjmov, ktoré patrili do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Z uvedených dôvodov okresný súd nárok žalobkyne vyčíslený za obdobie od 01. 06. 2008 do 11. 02. 2009 v sume 247,42 EUR zamietol.

Za obdobie od 12. 02. 2009 do 31. 01. 2012 žalobkyňa požadovala úhradu za platby, ktoré boli vykonané po rozvode manželstva účastníkov konania. Tu okresný súd posudzoval uplatnený nárok ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, keď vychádzal z toho, že žalobkyňa plnila za žalovaného to, čo mal plniť on sám. Okresný súd vychádzal z toho, že žalovaný sa mal rovnakým dielom podieľať na úhradách nákladov, lebo tieto by sa museli hradiť, aj keby v byte nikto nebýval. Žalovaný ohľadne tejto časti nároku vzniesol námietku premlčania z dôvodu plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby, preto sa okresný súd touto námietkou zaoberal. Z hľadiska posúdenia začiatku plynutia subjektívnej premlčacej lehoty je rozhodujúce, kedy sa oprávnená osoba dozvie, že došlo na jej úkor k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Splatnosť nákladov za byt bola mesačne vopred. To, že žalobkyňa úhrady vykonávala, nebolo medzi účastníkmi konania sporné. Ich platením mala žalobkyňa vedomosť, že plní aj za žalovaného, a že sa ten na jej úkor bezdôvodne obohacoval. Tým došlo k splynutiu začiatku plynutia subjektívnej aj objektívnej premlčacej doby s tým, že subjektívna lehota začala plynúť dňom splatnosti predpísaných platieb. Žalobkyňa podala žalobu dňa 19. 01. 2012 a vzhľadom na uplynutie dvojročnej premlčacej lehoty bol jej nárok sčasti premlčaný, v prípade úhrad za byt od 12. 02. 2009 do 31. 01. 2010 a v prípade poplatkov pre SSE a SPP od 12. 02. 2009 do 31. 12. 2009, spolu v sume 307,63 EUR. V tejto časti okresný súd žalobu zamietol z dôvodu premlčania bezdôvodného obohatenia.

Žalovaný výšku bezdôvodného obohatenia vo zvyšnej sume 954,40 EUR nenamietal. Nebolo sporné, že v posudzovanom období v byte nebýval. Skutočnosť, že účastníci si po rozvode manželstva nevysporiadali bezpodielové spoluvlastníctvo, nemala vplyv na povinnosť žalovaného vydať žalobkyňi bezdôvodné obohatenie, pretože za čas do uplynutia troch rokov od rozvodu manželstva sa na žalovaného hľadí ako bezpodielového spoluvlastníka, ktorý bol povinný podieľať sa na úhradách povinných platieb za byt spolu s žalobkyňou.

Na právne posúdenie okresný súd uviedol § 143, § 144, § 145 ods. 2 § 148 ods. 1, § 149 ods. 4, § 451, § 454, § 107 Občianskeho zákonníka, § 7b ods. 5 zák. č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov.

O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 OSP. Žalobkyňa mala v konaní väčší úspech, ale žiadne trovy neuplatnila a od platenia súdnych poplatkov bola oslobodená, preto jej okresný súd náhradu trov konania nepriznal.

Žalovaný vo včas podanom odvolaní okresnému súdu vytykal nesprávne právne posúdenie veci. Okresný súd nesprávne považoval nárok odporkyne za bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného. Podielovým spoluvlastníkom sa žalovaný stal až 12. 02. 2012. Obdobie, kedy BSM účastníkov konania zaniklo, ale ešte nedošlo k jeho vysporiadaniu, bolo treba posudzovať podľa právnej úpravy, ktorá je obsahom a účelom najbližšia, teda podľa § 145 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka. Aj keď platby za byt uhradza iba žalobkyňa, súd mal aj v tomto prípade vychádzať z toho, že bežné veci môže vybavovať každý z manželov a že zo spoločných vecí sú obaja manželia oprávnení a povinní spoločne a nerozdielne. Žalobkyňa sa mala možnosť včas domáhať toho, aby súd rozhodol, ktorý z účastníkov konania a v akom rozsahu sa mal podieľať na úhradách, ktoré vykonala žalobkyňa. Okrem toho je potrebné prihliadnuť na to, že účastníci konania byt spoločne neužívali. Žalobkyňa platila iba za to, čo sama užívala spolu s deťmi. Nemohla platiť za žalovaného, lebo byt neužíval a žil v rodičovskom dome v E. J.. Žalovaný z uvedených dôvodov navrhol rozsudok okresného súdu zmeniť, návrh zamietnuť a priznať náhradu trov konania.

Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok okresného súdu potvrdiť. Uviedla, že okresný súd námietky žalovaného zohľadnil a upravil výšku vymáhanej sumy.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 OSP a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 1, 2 OSP napadnutý rozsudok podľa § 220 OSP zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods.1).

Podľa § 144 Občianskeho zákonníka veci v bezpodielovom spoluvlastníctve užívajú obaja manželia spoločne; spoločne uhradzujú aj náklady vynaložené na veci alebo spojené s ich užívaním a udržiavaním.

Podľa § 145 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov. Podľa § 145 ods. 2 Občianskeho zákonníka z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí sú oprávnení a povinní obaja manželia spoločne a nerozdielne.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov. Podľa § 454 Občianskeho zákonníka, bezdôvodne sa obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám.

Okresný súd správne vychádzal pri rozhodovaní z toho, v období do rozvodu manželstva žalobkyňa úhradami uvedených platieb plnila na obstaranie bežných záležitostí k spoločnému bytu, ktoré mohol vybavovať každý z manželov, účastníkov konania. Uvedený záver však platí vzhľadom na právnu úpravu uvedenú v § 145 ods. 1 v spojení s § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka aj za obdobie do troch rokov po rozvode manželstva účastníkov konania, kedy žalobkyňa pokračovala v platení úhrad spojených s užívaním bytu. Jediný rozdiel v plnení úhrad po rozvode manželstva spočíval v tom, že navrhovateľka plnila z príjmov, ktoré po rozvode už nepatrili do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. K bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného však nemohlo dôjsť, pretože žalobkyňa plnila na úhradu bežných úhrad k spoločnému nevysporiadanému bytu účastníkov konania. Nebolo sporné, že žalovaný byt vôbec neužíval, takže žalobkyňa po rozvode manželstva platila zo svojich príjmov za byt preto, že tento byt výlučne sama skutočne užívala. Nešlo o dôvod úhrady, ktorý by prichádzal do úvahy aj v prípade, že by účastníci byt vôbec neužívali. Z uvedených dôvodov na strane žalovaného nemohlo dôjsť k vzniku bezdôvodného obohatenia. Pokiaľ okresný súd žalovanej priznal vydanie bezdôvodného obohatenia a zaoberal sa námietkou premĺčania, v tejto časti rozhodnutia vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Z uvedených dôvodov krajský súd rozsudok okresného súdu zmenil a žalobný návrh aj vo zvyšnej časti uplatneného návrhu zamietol.

Žalovaný mal na základe výsledku konania plný úspech, preto mu v zmysle § 142 ods. 1, § 151 ods. 1, ods. 8 OSP patrí náhrada trov konania. V konaní na okresnom súde uplatnila právna zástupkyňa žalovaného, ktorá bola žalovanému ustanovená Centrom právnej pomoci, náhradu trov právneho zastúpenia za tri úkony právnej služby. Za prevzatie zastúpenia a zastupovanie na pojednávaní 24. 10. 2013 jej patrí odmena 2 x 71,37 EUR. Za odvolanie proti uzneseniu č. k. 14C/94/2012-125 z 14. 03. 2013, ktoré bolo zmenené uznesením Krajského súdu Banská Bystrica, č. k. 14Co/173/2013-142 z 30. 05. 2013, ktorým bolo žalovanému priznané oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, patrí odmena v polovici tarifnej odmeny, t. j. 35,68 EUR, podľa § 10 ods. 1, § 13a ods. 2 písm. b) vyhl. č. 655/2004 Z. z. Ku každému úkonu patrí paušálna suma náhrad 3 x 7,81 EUR, spolu odmena v sume 201,85 EUR. Uvedenú sumu je žalobkyňa povinná nahradiť žalovanému k rukám právnej zástupkyne v rámci trov prvostupňového konania, pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia do troch dní. V odvolacom konaní žalovaný ani jeho právna zástupkyňa žiadne trovy nevyčísľili a zo spisu žiadne trovy odvolacieho konania nevyplývali. Z uvedeného dôvodu odvolací súd žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým okresný súd žalobu v časti o zaplatenie sumy 555,05 EUR zamietol, ostáva týmto rozhodnutím nedotknutý.

Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.